

Laidiens: 30.05.2013., Nr. 103

Oficiālās publikācijas Nr.: 2013/103.22

Latvijas Bankas noteikumi Nr.101

Rīgā 2013.gada 16.maijā

Ārvalstu valūtu pirkšanas un pārdošanas pārskatu sagatavošanas noteikumi

Izdoti saskaņā ar likuma "Par Latvijas Banku"

39. panta otro daļu

I. Vispārīgie jautājumi

1. Noteikumi nosaka kārtību, kādā Latvijas Republikā reģistrēta kredītiestāde un citā valstī reģistrētas kredītiestādes filiāle, kura reģistrēta Latvijas Republikā, (tālāk tekstā – kredītiestāde) sagatavo un iesniedz Latvijas Bankai ārvalstu valūtu pirkšanas un pārdošanas pārskatus (tālāk tekstā – pārskats), kā arī pārskatu iesniegšanas termiņu.
2. Noteikumos lietoti šādi termini:
 - 2.1. darījums bezskaidrā naudā – ārvalstu valūtas pirkšanas vai pārdošanas darījums, kura veikšanai nav izmantota skaidrā nauda;
 - 2.2. darījums skaidrā naudā – ārvalstu valūtas skaidrās naudas pirkšana vai pārdošana par skaidro naudu; ārvalstu valūtas skaidrās naudas pirkšana vai pārdošana, ieskaitot nopirkto vai pārdoto valūtu kredītiestādes kontā; ārvalstu valūtas skaidrās naudas pirkšana vai pārdošana, izmantojot norēķinu karti;
 - 2.3. vidējais svērtais valūtas kurss – ārvalstu valūtas pirkšanas vai pārdošanas kurss, kas aprēķināts saskaņā ar šo noteikumu 1. pielikumu;
 - 2.4. biržā netirgots nākotnes darījums (tālāk tekstā – nākotnes darījums) – nākotnes darījums ar nosacījumu pirkt vai pārdot valūtu noteiktā nākotnes datumā par darījuma slēgšanas brīdī noteikto kursu, kā arī nepiegādājama nākotnes darījums (*non-deliverable forward*), t.i., darījums, kurā valūtu fiziska piegāde nav nepieciešama un kurā norēķins tiek veikts par starpību starp līgumā paredzēto darījuma kursu un norēķinu dienā dominējošo kursu;
 - 2.5. tagadnes darījums – ārvalstu valūtas pirkšanas vai pārdošanas darījums, ko veic divu darbadienu laikā no līguma noslēgšanas brīža, neieskaitot valūtas mijmaiņas darījuma tagadnes posmu (*spot leg*), valūtas mijmaiņas darījumus uz nakti (*overnight swap*) un nākamās dienas valūtas mijmaiņas darījumus (*spot next swap*);
 - 2.6. valūtas mijmaiņas darījums – darījums, kurā darījuma puses vienojas par divu valūtu apmaiņu uz noteiktu periodu (*FX swap*).

3. Citu terminu lietojums atbilst Latvijas Bankas noteikumos, kas nosaka monetāro finanšu iestāžu mēneša bilances pārskata sagatavošanas un iesniegšanas kārtību, sniegtajam šo terminu skaidrojumam.

4. Pārskatā sniegtā informācija nepieciešama valūtas tirgu raksturojošas statistikas sagatavošanai, lai analizētu valūtas tirgus attīstību un norises tautsaimniecībā un informētu citas institūcijas un sabiedrību par valūtas tirgus attīstības tendencēm.

5. Pārskatos sniegto informāciju Latvijas Banka var nodot likuma "Par Latvijas Banku" 40. panta otrajā daļā minētajām iestādēm, ievērojot minētajā likumā noteiktās prasības.

II. Pārskatu sagatavošanas un iesniegšanas kārtība un iesniegšanas termiņi

6. Kredītiestāde sagatavo šādus pārskatus:

6.1. "Ārvalstu valūtu pirkšanas un pārdošanas par *euro* darījumu pārskats" (2. pielikums);

6.2. "Ārvalstu valūtu pirkšanas un pārdošanas par ārvalstu valūtām darījumu pārskats" (3. pielikums);

6.3. "Ārvalstu valūtu darījumu skaidrā un bezskaidrā naudā pārskats" (4. pielikums).

7. Kredītiestādes pārskatus sagatavo par kalendāro mēnesi un iesniedz Latvijas Bankai piecu darbadienu laikā pēc pārskata mēneša beigām.

8. Pārskatus iesniedz elektroniskā veidā atbilstoši Latvijas Bankas noteikumiem, kas nosaka kārtību, kādā notiek elektroniskā informācijas apmaiņa ar Latvijas Banku.

9. Pārskatos izmanto ārvalstu valūtu kodus saskaņā ar starptautisko standartu ISO-4217 "Valūtu un resursu kodi".

10. Pārskatos uzrāda tos tagadnes darījumus, valūtas mijmaiņas darījumus, nākotnes darījumus un darījumus ar citiem atvasinātajiem finanšu instrumentiem, kuru pamatā esošais primārais finanšu instruments ir valūta vai valūtas indekss, visās valūtās, kuri noslēgti attiecīgajā pārskata mēnesī, neatkarīgi no tā, vai to izpilde vai norēķins par tiem notiek vai nenotiek pārskata mēneša laikā.

11. Valūtas mijmaiņas darījumu, nākotnes darījumu un darījumu ar citiem atvasinātajiem finanšu instrumentiem, kuru pamatā esošais primārais finanšu instruments ir valūta vai valūtas indekss, apjomu uzrāda atbilstoši to nominālajai vai nosacītajai pamatvērtībai darījuma dienā.

12. Nopirkto un pārdoto ārvalstu valūtu apjomu pārskatos uzrāda veselos skaitļos, bet mēneša vidējo svērto valūtas kursu uzrāda kā decimāldaļskaitli ar četriem cipariem aiz komata.

III. "Ārvalstu valūtu pirkšanas un pārdošanas par *euro* darījumu pārskata" aizpildīšanas kārtība

13. Kredītiestāde "Ārvalstu valūtu pirkšanas un pārdošanas par *euro* darījumu pārskatā" uzrāda darījumus, kuros ārvalstu valūta nopirkta vai pārdota par *euro*.

14. Pārskatā uzrāda katras nopirktās un pārdotās ārvalstu valūtas apjomu attiecīgajā valūtā un vidējo svērto valūtas kursu atsevišķi darījumiem skaidrā un bezskaidrā naudā.

IV. "Ārvalstu valūtu pirkšanas un pārdošanas par ārvalstu valūtām darījumu pārskata" aizpildīšanas kārtība

15. Kredītiestāde "Ārvalstu valūtu pirkšanas un pārdošanas par ārvalstu valūtām darījumu pārskatā" uzrāda darījumus, kuros ārvalstu valūta nopirkta vai pārdota par citu ārvalstu valūtu.

16. Pārskatā uzrāda katras nopirktās un pārdotās ārvalstu valūtas apjomu attiecīgajā valūtā kopā, t.sk. atsevišķi par ASV dolāriem nopirktās un pārdotās ārvalstu valūtas apjomu.

17. Ja darījumā iesaistītas divas valūtas, pārskatā uzrāda tikai pārdotās valūtas apjomu vai tikai nopirktās valūtas apjomu. Darījumu, kurā tiek izmantota tranzītvalūta (*vehicle/hub currency*), t.i., kurā iesaistītas trīs valūtas un viena no tām ir tranzītvalūta, uzrāda kā divus atsevišķus darījumus par tranzītvalūtu.

V. "Ārvalstu valūtu darījumu skaidrā un bezskaidrā naudā pārskata" aizpildīšanas kārtība

18. Kredītiestāde "Ārvalstu valūtu darījumu skaidrā un bezskaidrā naudā pārskatā" uzrāda ārvalstu valūtu pirkšanas un pārdošanas darījumus skaidrā un bezskaidrā naudā izmantoto finanšu instrumentu dalījumā un klientu dalījumā.

19. Pārskatā atsevišķi uzrāda tagadnes darījumus, nākotnes darījumus un valūtas mijmaiņas darījumus. Tagadnes darījumiem uzrāda skaidrās un bezskaidrās naudas darījumus kopā. Darījumus ar citiem atvasinātajiem finanšu instrumentiem, kuru pamatā esošais primārais finanšu instruments ir valūta vai valūtas indekss, atsevišķi neuzrāda, bet iekļauj kopējā darījumu apjomā.

20. Kopējo darījumu apjomu neatkarīgi no valūtām uzrāda pārskata ailē "Pavisam visās valūtās".

21. Pārskatā atsevišķi uzrāda darījumus, kuros ārvalstu valūta pirkta vai pārdota par *euro*.

22. Ārvalstu valūtu pirkšanas un pārdošanas darījumus par *euro* pārskatā daļa šādos valūtu pāros: ASV dolāri par *euro*, Lielbritānijas sterliņu mārciņas par *euro* un pārējās valūtas par *euro*. Šo darījumu apjomu kopsummu iekļauj kopējā valūtu apjomā un uzrāda pārskata ailē "Pavisam visās valūtās".

23. Pārskatā darījumus uzrāda darījuma partneru dalījumā pēc rezidences principa, atsevišķi norādot darījumus ar monetārajām finanšu iestādēm, izņemot Latvijas Banku, darījumus ar citiem finanšu starpniekiem, finanšu palīgsabiedrībām, apdrošināšanas sabiedrībām un pensiju fondiem, darījumus ar valdību, nefinanšu sabiedrībām, mājsaimniecības apkalpojošajām biedrībām un nodibinājumiem un darījumus ar mājsaimniecībām.

24. Pārskatā valūtu darījumus uzrāda *euro* saskaņā ar grāmatvedībā izmantojamo attiecīgās ārvalstu valūtas kursu pārskata mēneša pēdējā dienā.

25. Pārskatā ietverto valūtu darījumu kopsumma sakrīt ar pārskatu "Ārvalstu valūtu pirkšanas un pārdošanas par *euro* darījumu pārskats" un "Ārvalstu valūtu pirkšanas un pārdošanas par ārvalstu valūtām darījumu pārskats" kopsummu, kas iegūta, summējot atbilstoši šo noteikumu 24. punkta prasībām pārrēķinātās minēto pārskatu summas.

26. Pārskatā *euro* darījumu kopsumma sakrīt ar pārskata "Ārvalstu valūtu pirkšanas un pārdošanas par *euro* darījumu pārskats" kopsummu, kas pārrēķināta saskaņā ar šo noteikumu 24. punkta prasībām.

VI. Noslēguma jautājumi

27. Pārskatiem par 2013. gada decembri piemēro Latvijas Bankas padomes 2009. gada 16. jūlija noteikumus Nr. 41 "Ārvalstu valūtu pirkšanas un pārdošanas pārskatu sagatavošanas noteikumi". Šajā punktā minētos pārskatus iesniedz Latvijas Bankai līdz 2014. gada 8. janvārim.

28. Atzīt par spēku zaudējušiem Latvijas Bankas padomes 2009. gada 16. jūlija noteikumus Nr. 41 "Ārvalstu valūtu pirkšanas un pārdošanas pārskatu sagatavošanas noteikumi" (Latvijas Vēstnesis, 2009, Nr. 116).
29. Noteikumi stājas spēkā datumā, ar kuru Eiropas Savienības Padome saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 140. panta 2. punktu Latvijas Republikai atceļ izņēmuma statusu.

Latvijas Bankas prezidents *I.Rimšēvičs*

1.pielikums
Latvijas Bankas 2013.gada 16.maija
noteikumiem Nr.101

Vidējā svērtā valūtas kursa aprēķināšanas metodika

1. Ārvalstu valūtas pirkšanas vai pārdošanas kursu aprēķina kā vidējo svērto rādītāju, sākotnēji aprēķinot dienas vidējo svērto rādītāju, tad mēneša vidējo svērto rādītāju.
2. Dienas vidējo svērto valūtas kursu nosaka atsevišķi ārvalstu valūtas pirkšanas un pārdošanas darījumiem saskaņā ar tabulā sniegto piemēru.

Dienas vidējā svērtā valūtas kursa aprēķināšanas piemērs

Attiecīgajā darījumā izmantotais pirkšanas (pārdošanas) kurss (ārvalstu valūta par <i>euro</i>)	Attiecīgajā darījumā izmantotais <i>euro</i> apjoms	Summa ārvalstu valūtā
1.2800	1 875.00	2 400
1.2900	50 387.60	65 000
1.3000	576.92	750
Kopā	52 839.52	68 150
Dienas vidējais svērtais valūtas pirkšanas (pārdošanas) kurss	68 150 : 52 839.52 = 1.2898	

3. Mēneša vidējo svērto valūtas kursu aprēķina atsevišķi ārvalstu valūtas pirkšanas un pārdošanas darījumiem, izmantojot katras pārskata mēneša dienas darījumu apjomu un dienas vidējo svērto valūtas kursu.
- Latvijas Bankas prezidents *I.Rimšēvičs*

2.pielikums
Latvijas Bankas 2013.gada 16.maija
noteikumiem Nr.101

Ārvalstu valūtu pirkšanas un pārdošanas par *euro* darījumu pārskats

VSPARK 27002024
Iesniedz Latvijas Bankai